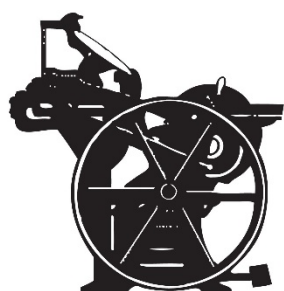

SOCIAAL JAARVERSLAG

2020

**STICHTING
NEDERLANDS
DRUKKERIJ MUSEUM**

Nederlands
Drukkerij
Museum

INLEIDING

Aan het begin van dit Sociaal Jaarverslag kunnen we stellen dat 2020 een jaar is geweest van de Covid-19-pandemie, waardoor bijna de hele Nederlandse economie een flinke deuk heeft opgelopen. De covid-19-crisis laat diepe sporen na. Mensen maken zich zorgen om hun gezondheid en die van hun naasten, hun werk en inkomen.

Ook de Nederlandse musea, groot of klein, ontkwamen niet aan de gevolgen van de crisis. Veel kleine musea dreigden het niet te redden, indien er geen passende steun kwam voor de langere termijn. Ook het Nederlands Drukkerij Museum moest vanaf vrijdag 13 maart de deuren sluiten. We waren het jaar uitstekend begonnen, vele basisscholen hadden zich al massaal ingeschreven om het museum te bezoeken en ook het groepsbezoek had zich goed over het jaar verspreid.

De agenda zag er aan het begin van het jaar prima uit. We zouden een poging ondernemen om het record aantal bezoekers (3341!) van 2019 te evenaren of misschien zelfs wel te overtreffen.

We hadden op het moment van sluiting onze tentoonstelling over „Brabantse Drukkers in de Tweede Wereldoorlog”, die eindigde begin augustus en later in het jaar zou worden vervangen door het werk van striptekenaar Jan Kruis. De werkelijk was helemaal anders. Het aantal bezoekers voor 2020 was natuurlijk dramatisch te noemen. Met 1162 bezoekers sloten we het jaar af.

Het bestuur bestond per 1 januari 2020 uit:

- ✓ Frans de Nijs, voorzitter;
 - ✓ Cees Jochems, secretaris;
 - ✓ André de Rijk, penningmeester;
 - ✓ Wil van Gastel, bestuurslid en verantwoordelijk voor de facilitaire dienst;
 - ✓ Bernhard Koevoets, vanaf 1 maart 2020 als vervanger van Rien van Heck;
- ✓ Op 1 januari 2020 stonden 28 personen (incl. bestuur) op onze vrijwilligerslijst.

ALGEMEEN

- Er werden in 2020 9 bestuursvergaderingen gehouden. De jaarlijkse vrijwilligersvergadering ging vanwege de Coronamaatregelen niet door, maar er werd een speciale briefing gemaakt voor de vrijwilligers;
- Begin januari gaf Rien van Heck aan te willen stoppen als bestuurslid, want zoals hij zelf zei, „ik ben niet meer in de gelegenheid om me voor de volle 100% in te zetten voor het museum”. Rien was in 2018 al gestopt als voorzitter. Hij blijft wel beschikbaar als rondleider op elke 2^e zondag van de maand. Als vervanger vonden we Bernhard Koevoets, een bekend persoonlijkheid binnen Etten-Leur en oud-grafisch ondernemer;
- In 2020 werden er 5 nieuwsbrieven „De Druktemaker” uitgegeven en gemaïld naar zo’n 600 mailboxen;
- Het aantal bezoekers was in de eerste maanden van 2020 hoog door 3 schoolprojecten, 2 onder de vlag van het Cultuurbuffet Koepel van de gemeente Etten-Leur en 1 namens het project Museumschatjes van Erfgoed Brabant;
- Tijdens de extreem warme zomermaanden (het museum was toen weer geopend) kwamen zeer weinig bezoekers naar het museum. De oorzaak hiervan waren natuurlijk de maatregelen van de overheid. Denk aan eerst reserveren en twee bezoeker per

rondleider. Vanaf september, toen het nieuwe schooljaar begon, trok dit weer een beetje aan;

- In 2020 hebben we geen workshops kunnen organiseren, al zaten deze wel in de planning. Afgesproken workshops werden geannuleerd.

PROJECTEN

De gebruikelijke schoolprojecten, zoals „De Letterkist van Dirk den Drukker” voor de groepen 3 en 4, „Drukkerstaal” voor de groepen 5, 6, 7 en 8 van de basisscholen van Etten-Leur en „Museumschatjes” voor de regionale basisscholen kwamen vanaf 13 maart volledig tot stilstand. Het bezoekersaantal was op deze 2½ maand zo’n 700, dus het begin van het jaar was goed te noemen.

Later in het jaar werd er tijdens een bestuursvergadering gesproken om een nieuwe speurtocht voor de jeugd te maken. Om de antwoorden op de vragen te krijgen moesten er infoborden worden opgehangen boven onze museumobjecten. Deze borden zijn momenteel bijna allemaal geplaatst. De speurtocht is gebonden in een boekje van 8 pagina’s en is ten tijde van het maken van dit jaarverslag in een afrondende fase.

KOPPERMAANDAG

Op maandag 13 januari 2020 om 10.30 uur vond de jaarlijkse overhandiging van de Kopperprent plaats in de tentoonstellingsruimte van ons museum. Burgemeester Miranda de Vries nam deze in ontvangst uit handen van voorzitter Frans de Nijs. De prent was deze keer ontworpen door vrijwilliger Cees Jochems met als thema „75 jaar Bevrijd”. Centraal op de prent stond een uitgave van dagblad De Tijd uit 1945 met als opening: „Hedenochtend Capitulatie”. Onze samensteller van de tentoonstelling “Brabantse drukkers in de Tweede Wereldoorlog”, André de Rijck, had de drukvorm van deze uitgave teruggevonden op een beurs, waar hoofdzakelijk documenten en militaria uit de Tweede Wereldoorlog te koop aangeboden werden. Na de overhandiging was er voor alle aanwezigen traditiegetrouw koffie met worstenbrood en werd door de burgemeester de tentoonstelling bewonderd.

GRAFISCH DRUK ATELIER

Na een bezoek aan de Boekkunstbeurs in Leiden, begin het jaar, door onze penningmeester en de secretaris waren deze van mening dat er veel meer uit ons Grafisch Druk Atelier te halen valt. Nu is het rendement vrijwel nihil. Het idee ontstond om het totaal anders aan te pakken, bv. met een eigen website, logo, FB-pagina en wat er nog meer voor nodig is.

Ook de naam klonk, volgens hen, te elitair en zou veranderd moeten worden in “Grafische Werkplaats Etten-Leur”, wat veel meer de lading dekt en een toegankelijker naam is. Het bestuur stemt in met dit voorstel en er werd een eigen website gemaakt. Deze staat inmiddels online. Ook moest er een nieuw reclamebord worden gemaakt, dat op deze werkplaats kan worden gehangen. Dit bord zou dan tijdens de uitreiking van Kopperprent 2021 op Koppermaandag door de burgemeester worden onthuld. (het liep allemaal iets anders door de Coronamaatregelen).

TAXATIEMIDDAG

Op zondagmiddag 1 maart hielden we een taxatiemiddag, een project van Kunsthandel Art Dumay uit Nuenen en dit werd een groot succes. Het was de eerste keer dat we deze kunst- en taxatiemiddag organiseerden en aan het eind van de middag konden we zeggen dat het niet de laatste keer zou zijn. Er waren toen meer dan 100 mensen op bezoek geweest bij de 2 taxateurs. De wachttijd liep soms op tot zo’n 45 minuten. Sommige mensen hadden zéér

interessante spullen meegenomen. Op zondag 12 juli hielden we, op verzoek van Art Dumay, een tweede taxatiemiddag en ook die was een groot succes.

NL-DOETDAG

Op vrijdag 13 maart was de NLdoetdag ingepland, een project van het Oranjefonds, maar deze dag werd afgeblazen vanwege de ingang van de eerste lockdown. Deze zou duren tot 2 juni. Op advies van het Oranjefonds werd deze dag verschoven naar 11 september. We hadden ons wederom aangemeld voor een behoorlijke schilderklus en een daaraan gekoppelde donatie mochten we ontvangen van het Oranjefonds om tegemoet te komen in de gemaakte kosten. De klus bestond uit het schilderen van de muren van de keuken. Voor de komende jaren staan er nog enkele grote klussen op de agenda.

REDDING KUNSTWERKEN

Begin april konden we het museum voorzien van een tweetal bijzondere kunstwerken. Kunstwerken, die indertijd met een bijzondere doelstelling waren aangebracht bij de opening van Drukkerij Spaarnestad in 1957 en later in 1963. Deze waren ons aangeboden via de Heemkundekring Jan uten Houte en zijn gered door een vrijwilliger uit de sloop van Rotogravure v/h Diepdrukkerij Etten-Leur. Deze werken van kunstenaar Luc van Hoek uit Tilburg, hingen in het hoofdgebouw van deze voormalige drukkerij. De beelden zijn voor de sloop van het gebouw zeer zorgvuldig uitgehakt en door onze eigen vrijwilligers weer keurig netjes in elkaar gezet. In onze ontvangstruimte hangt zeer prominent één van de beelden, voorstellende een schrijvende monnik. In de machinezaal is een paar maanden later een tweede beeld opgehangen, voorstellende een drukker staande voor zijn drukpers.

COVID PROTOCOL

Vanaf dinsdag 2 juni mochten we weer bezoekers toelaten, maar niet op een manier die we gewend waren. Er werden strenge eisen aan gesteld en er werd een draaiboek gemaakt met een zogenaamde 1,5 meter regeling. Bezoek van individuele bezoekers kon zonder afspraak en groepsbezoek alleen op afspraak, via mail of telefonisch. Een groep mocht maximaal bestaan uit 10 personen onder begeleiding van 3 rondleiders. Ook was er een speciale routing uitgezet. Ook de scholen konden weer naar het museum komen om met hun projecten beginnen, maar dan met maar 2 begeleiders. Rondleiders en begeleiders werden geadviseerd om mondkapjes te dragen. Rondleiders moesten handschoenen dragen. Dit protocol zou nog diverse malen worden gewijzigd i.v.m. gewijzigde maatregelen van het RIVM.

NEDERLANDS DRUKKERIJ MUSEUM ALS FILMDECOR

Het bestuur werd benaderd door de Publieke Omroep (NTR) om mee te werken aan aflevering 4 van een documentaireserie over 800 jaar Binnenhof. Een cameraploeg, bestaande uit een regisseuse, geluidstechnicus en een cameraman, waren naar het museum gekomen. Tijdens deze opnames werd er gedemonstreerd hoe er gedrukt werd in de 18^e eeuw op onze 200 jaar oude Plantin kniehevelpers en vond er ook een interview plaats met Erik Jacobs, historicus, in ons oude drukkerijtje. De opnames hiervoor werden gemaakt op maandagmiddag 15 juni. De uitzending van deze serie met beelden van het museum heeft inmiddels plaatsgevonden.

TENTOONSTELLINGEN

Sinds 29 oktober 2019 was de tentoonstelling over „Brabantse Drukkers in de Tweede Wereldoorlog” ingericht, dit in het kader van 75 jaar bevrijding van Etten-Leur. Deze zou doorlopen tot 31 mei, maar door sluiting van het museum vanwege Covid-19 mochten we

geen bezoekers meer ontvangen. Toen dit weer mogelijk werd hebben we de tentoonstelling kunnen verlengen tot 2 augustus. Daarna werd de expositieruimte omgebouwd voor de tentoonstelling van striptekenaar Jan Kruis, zeer bekend geworden met strip „Jan, Jans en de kinderen” in weekblad Libelle. Hij begon hiermee in 1970. Naast deze bekende strippagina was Jan Kruis erg actief en productief als reclamekunstenaar, illustrator en schilder. Een officiële opening werd gepland op zaterdag 17 oktober en een dag later voor de bezoekers met als einddatum 1 mei 2021. Dit alles is niet doorgegaan. We zullen in overleg gaan met Stichting Jan Kruis Collectie om de einddatum uit te stellen.

GROOT ONDERHOUD MUSEUM

Tijdens de inrichting van de tentoonstelling over „Brabantse Drukkers in de Tweede Wereldoorlog” kwamen we erachter dat één van de draagbalken van de dakconstructie aan een zijde erg verzwakt was. De balken overspannen de totale breedte van zo’n 12 meter en die vervangen is een erg moeilijke klus en zeer kostbaar. Van Bouwfirma Gelens uit Etten-Leur kregen we een offerte en daarmee vroegen we bij de gemeente subsidie aan. Deze kosten hadden we onmogelijk zelf kunnen dragen, maar de veiligheid van bezoekers en vrijwilligers is erg belangrijk en dat was één van de redenen dat we de toezegging kregen voor subsidie. De firma Gelens heeft inmiddels de werkzaamheden uitgevoerd.

Een ander punt van zorg is onze kelder, die regelmatig overloopt bij langdurige regenval. De oorzaak hiervan is o.m. dat het museum lager ligt dan de later gebouwde woonwijk in de omgeving. De afwatering daarvan is niet optimaal. Dit probleem speelt al vele jaren en we hebben dit jaar geprobeerd om de muren aan de binnenzijde te behandelen met een vochtwerend middel. Helaas heeft dit niet geholpen. Er blijkt maar één manier en dat is via de buitenkant de fundering uit te graven en vandaar uit deze te behandelen. Is ook een hele klus om het te laten doen en kost veel geld.

DANK EN SLOT

Al met al is er in 2020 (ondanks Corona) ontzettend veel werk verzet in een goede onderlinge samenwerking tussen bestuur en vrijwilligers. Er staan ons nog diverse werkzaamheden te wachten. Het bestuur wil, samen met de vrijwilligers, het uitgestippelde beleid in 2021 verder voortzetten. Het bestuur spreekt ook haar dank uit aan alle vrijwilligers. Laten we hopen dat we in 2021 weer ons museum mogen openen voor bezoekers en dat we als vrijwilligers ook weer bij elkaar kunnen zijn om de draad weer op te pakken.

Etten-Leur, maart 2021.

Namens het bestuur,
F.A. de Nijs,
voorzitter.